

HASSUN-PEKKO

Hassun-Pekko, oikealta nimeltään Pietari Johannes Komppa (4.7.1852-27.12.1922) oli mäntyharjulainen viulupelimanni, kansanmusiikin säveltäjä ja aikanaan kuuluisa originelli sekä pidetty esiintyjä merkkipäivinä, juhlissa, tansseissa ja pidoissa ihmisten kokoontuessa talkoisiin niin Mäntyharjussa kuin lähimaakunnissakin.

HassunPekko eli lapsuuttaan köyhissä oloissa 1860-luvun nälkävuosina. Sattumoisin Mäntyharjun silloinen kirkkoherra Johan von Pfaler kuuli matkoillaan Toivolan kylässä Pekon kilkuttelevan tien varrella lasinpalasilla tunnistettavia sävelmiä. Hän päätti antaa pojalle viulun kehotuksella: ”Ostan sinulle viulun niin sillä elätät itsesi”. Kirkkoherra määräsi tilanomistajan ja viulun soittaja Antti Kyanderin opettamaan pojalle soiton alkeet. Siitä käynnistyi Hassun-Pekon pitkä soittoura.

Hassun-Pekosta on säilynyt muistitietona lukemattomia tarinoita. Kodittomana pelimannina hän sai kylillä kulkiessaan yösjän taloissa, soittaen viulullaan elantonsa. Kerrotaan että hän sepitti pilkkalaulun talosta, jossa hän ei saanut mieleistään, suopeaa kohtelua. Sen vuoksi Hassun-Pekko oli hieman pelonsekaisia tunteita herättävä vieras.

Hassun-Pekon sävellyksiä on säilynyt ja nuotitettu 38 kappaletta. Director musices Ilkka Matikka keräsi ja julkaisi vuonna 2018 vihkoset, joissa kappaleet ja sanoitukset on tallennettu jälkipolville. Saatesanoissaan hän kirjoittaa muun muassa: ”Originelli pelimanni, säveltäjä, sanoittaja ja esiintyvä kansanmusiikki saakoon tämän julkaisun myötä arvoisensa paikan suomalaisen kansanmusiikki tradition, erityisesti Etelä-Savon alueen paikalliskulttuurin, merkittävänä edustajana”.

Mäntyharjulla vaikuttanut musiikkipersoonana, director cantus Pertti Puhakka totesi vuonna 1982 Hassun-Pekon musiikin saaneen jo arvostetun aseman kansanmusiikin harrastajien keskuudessa aina Kaustisen kansanmusiikkifestivaaleja myöten, jossa hänellä on ollut jopa oman nimikkopäivä. Puhakan mukaan Hassun-Pekon mäntyharjulaisuudesta kumpuava musiikki tulee elämään ja soimaan ikuisesti.

Vuonna 2022 tulee kuluneeksi 170 vuotta Hassun-Pekon syntymästä ja 100 vuotta hänen kuolemastaan. Mäntyharju-Seura otti vuonna 2020 vetovastuun Hassun-Pekon muistomerkkihankkeen toteuttamiseksi. Mäntyharju-Seura haluaa hankkeen olevan Mäntyharjun yhteinen ponnistus kansanmusiikin ja yleisemminkin mäntyharjulaisuuden ja sen kulttuuriperinteen muistamiseksi ja kunnioittamiseksi. Jo tähän mennessä hankkeelle myönteisen kannan ovat ottaneet useat mäntyharjulaiset kulttuuri- ja kotiseututyötä tekevät yhdistykset ja yhteisöt. Seuraava askel hankkeessa on pyytää tukea muistomerkillä kunnalta ja seurakunnalta ja anoa avustuksia kansankulttuuria tukevilta rahastoilta.

27.1.2022

Mäntyharju-Seura